

Joanna Kleszczewska
Instytut Socjologii
UKSW

SPRAWOZDANIE Z INAUGURACJI WYKŁADÓW MISTRZOWSKICH Z CYKLU SOCIAL THOUGHT MASTER COURSES

„Teoria Margaret S. Archer w czasach rozwarstwienia paradygmatycznego w naukach społecznych”

Organizatorzy

Katedra Myśli Społecznej w Instytucie Socjologii UKSW
Instytut Socjologii UKSW Wydział Nauk Historycznych i Społecznych UKSW
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Współorganizatorzy

Polskie Towarzystwo Socjologiczne – Oddział Warszawski
Centrum Myśli Jana Pawła II

Social Thought Master Courses to propozycja szkoły mistrzowskiej, w ramach której będą odbywały się seminaria, wykłady, konferencje służące wymianie doświadczeń poznawczych i inspiracji między wybitnymi przedstawicielami myśli społecznej a osobami rozpoczynającymi swoje naukowe poszukiwania.

W dniach 23–24 marca br. odbyła się konferencja naukowa pt. „Teoria Margaret S. Archer w czasach rozwarstwienia paradygmatycznego w naukach społecznych”, która zapoczątkowała cykl Wykładów Mistrzowskich w ramach Social Thought Master Courses.

Pierwszy Wykład Mistrzowski wygłosiła światowej sławy socjolog, prof. Margaret S. Archer z University of Warwick l'Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne Pontifical Academy of Social Sciences.

Spotkanie zostało rozpoczęte oficjalnym przywitaniem oraz krótkim przedstawieniem dorobku naukowego prof. Margaret S. Archer. Jest absolwentką London School of Economics (LSE), gdzie w 1967 roku uzyskała tytuł doktorski na podstawie rozprawy *Educational Aspirations of English Working Class Parents: Their Formation and Influence on Children's School Achievements*. W latach 1966–1973 była zatrudniona jako wykładowca na Uniwersytecie w Reading, gdzie przygotowała z Michaliną Vaughan monografię *Social Conflicts and Educational Change in England and France*. W 1973 roku została zatrudniona na Uniwersytecie w Warwick, gdzie w 1979 roku otrzymała tytuł profesorski. Ponadto w latach 1986–1990 Margaret S. Archer została wybrana na prezydenta Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego (ISA). Jest pierwszą kobietą piastującą to stanowisko w historii tej organizacji. Dodatkowym wątkiem biografii naukowej jest zaangażowanie Archer w działalność utworzonej w 1994 roku przez Jana Pawła II Papieskiej Akademii Nauk Społecznych. Jest to organ doradczy powołany w celu doradzania papieżowi w sprawach katolickiej nauki społecznej.

Po części kurtuazyjnej Pani Profesor wygłosiła wprowadzenie do podejścia morfogenetycznego, wspomniała o roli ontologii społecznej w wyjaśnianiu zjawisk świata społecznego. Wyjaśniła podstawową sekwencję morfogenetyczną oraz jak pracujemy z pytaniem

badawczym. Po szalenie interesującym, choć dość trudnym wykładzie nastąpiła sesja plenarna z udziałem przybyłych gości, jak i gospodarzy, wygłoszono 6 referatów.

Pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Krzysztof Wielecki, reprezentujący Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, z wystąpieniem, pt. „Socjologia Margaret Archer contra rozwarstwienie paradygmatyczne”. Następnym mówcą był prof. dr hab. Wiesław Wójcik z PAN, który zaprezentował „Dwie drogi krytyki neopozytywizmu”. Kolejno zabrał głos prof. dr hab. Marek Rembierz z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z wystąpieniem pt. „Krytycyzm i metarefleksyjność w rozumieniu człowieka i jego sprawczości”. Po tej wypowiedzi nastąpiła krótka przerwa na kawę.

Popołudniową sekcję rozpoczął ks. prof. dr hab. Alfred Wierzbicki z tematem „Socjologia i antropologia. Głosy do Platona, Karola Wojtyły i Margaret Archer”. Następnie prof. dr hab. Barbara Galas z UKSW opowiedziała o „społecznych zagrożeniach podmiotowości w warunkach zmian”. Pierwszy dzień konferencji zakończył dr Michał Łuczewski z Uniwersytetu Warszawskiego z wystąpieniem *The Great Divorce. Archer's Theological Project*.

Drugi dzień konferencji również rozpoczęła prof. Margaret S. Archer z wykładem na temat tego, jak struktura społeczna wpływa na sprawstwo. Wyjaśniła, jak struktura i kultura wpływają na podmioty działania. Po tej wypowiedzi nastąpiła przerwa na lunch, podczas której można było wymienić się poglądami oraz zamienić parę słów z gościem honorowym konferencji, prof. Margaret S. Archer.

Po przerwie, wystąpiło 7 prelegentów. Wystąpienia tego dnia były inspiracjami archeriańskimi na temat człowieka, społeczeństwa, kultury i refleksyjności. Pierwszy głos zajął prof. dr hab. Wiesław Wójcik z PAN z wystąpieniem, pt. „Husserl i Popper – dwa modele racjonalności”. Kolejno zabrała głos dr Klaudia Śledzińska z tematem „Prawda i mit – refleksyjna funkcja świadomości w kształtowaniu podmiotowości”. Następnie mgr Dorota Leonarska przedstawiła temat *The Concept of the Human Person in Margaret Archer's Social Theory*. Tą sekcję zakończył mgr Łukasz Pomiankiewicz z wystąpieniem, pt. „Kontinuum refleksyjno-habitualne jako oś wyjaśniania przyczyn działania podmiotowego. Próba pogodzenia koncepcji refleksyjności Margaret S. Archer z pojęciem habitusu Pierre'a Bourdieu”. Po ożywionej dyskusji nastąpiła 20-minutowa przerwa kawowa.

Kończącą sekcję zdominowały panie reprezentujące Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Pierwsza zabrała głos mgr Maria Jalońska z wystąpieniem, pt. „Człowiek nowoczesności we współczesnym małżeństwie”, następnie mgr Joanna Kleszczewska przedstawiła „Homo economicus a proces globalizacji”, a końcowe wystąpienie miała dr Izabela Bukalska, pt. „Idea kondycji mniejszościowej a koncepcja refleksyjności Margaret Archer”.

Na sam koniec zabrał głos wiceprzewodniczący komitetu organizacyjnego prof. dr hab. Krzysztof Wielecki, podziękował prof. Margaret S. Archer za poświęcenie, zaangażowanie i przede wszystkim przyjazd do Polski. Podziękował również wszystkim zaproszonym gościom, tłumaczom, obsłudze technicznej oraz ekipie cateringowej. Dwudniowa konferencja ze światowej sławy brytyjskiej socjolog prof. Margaret S. Archer dobiegła końca.